05/04/2023

„Omul lui Dumnezeu” (II)



I-am întrebat pe elevii de clasa a 6-a despre filmul pe care l-am vizionat, „Omul lui Dumnezeu”, iar răspunsurile au fost nesperat de frumoase, complexe, cu citate din film, ca și cum le primeam de la niște oameni mari sau critici de film, nu de la copii de 12-13 ani. Toată starea mea s-a transformat în decursul acelei ore într-un dialog constructiv, care aduna idei, sfaturi și cuvinte duhov-nicești atât de profunde, încât i-aș fi luat pe toți în brațe. La fiecare răspuns, mai puneam un 10 în catalog spre surprinderea și bucuria lor, încât la un moment dat unul a întrebat: „Doamna, câți de 10 ați pus astăzi? Cred că ați umplut catalogul!”
Mirarea nu era că aveau 10 la religie, căci erau oricum elevi silitori de fel, ci că îl primeau pentru răspunsuri care nu făceau parte dintr-o lecție predată la clasă, erau amănunte din acel film pe care le-au ținut minte fără să se străduiască prea mult, erau idei despre credință și viață care aveau legătură cu ce știau și cu ce discutasem de multe ori în cadrul orei de religie. Astfel, ora a devenit un minunat dialog, au povestit fiecare scene pe care alții le uitaseră sau le-au pierdut din neatenție, și-au trezit reciproc interesul față de ce le-a plăcut mai mult, ce i-a impresionat, ce i-a marcat. Ei bine, a fost o discuție ca o terapie pentru suflet, am

retrăit cu toții momente din film și, chiar dacă a fost o dramă, au reușit să înțeleagă mai mult decât am sperat pentru vârsta lor, încât nota 10 e prea mică pentru modul în care au asimilat totul.

Desigur că și elevii mei de clasa a 8-a au fost capabili, fiecare după mintea lor, să înțeleagă lecția despre smerenie și iubire, dar nu la fel de intens precum cei mai mici. Oare ce înseamnă aceasta? Poate că „greul" acela despre care le vorbesc părinții îi împovărează și nu mai văd dincolo de el… dar și aici a fost vorba despre mult „greu". Unii chiar au spus că nu ar fi avut atâta răbdare, că ar fi reacționat agresiv la un moment dat, că nu pot înțelege răbdarea infinită a sfântului… pentru că ei sunt oameni care reacționează la orice stimul extern, la orice provocare omenească…

Oamenii lui Dumnezeu

Totuși, și ei sunt „oamenii lui Dumnezeu"… așa cu mici orgolii, care în timp poate se vor amplifica, împovărați fiind de griji lumești și ani „grei" cu examene, încercări și ispite, sunt și ei „oamenii lui Dumnezeu" – aceia care teoretic știu că Dumnezeu există, este Atotputernicul iubitor, dar practic Îl caută mai mult în situații limită. Sau poate se vor apropia ca „Oameni ai lui Dumnezeu" aleși în misiuni delicate, de suflet, de durată. Când am vizionat filmul, am simțit durere, durerea sfântului care suferea pentru durerile semenilor, amplificată pe moment de durerea mea, pentru că aveam impresia că elevii mei nu dau voie sufletului să primească hrana, nu sunt suficient de liniștiți.

Lev Tolstoi a spus parcă special pentru dascăli: „Dacă te dor durerile tale, ești viu. Dacă te dor durerile altora, ești Om" – adică Omul lui Dumnezeu! Și, da, când ești profesor, adesea te dor durerile elevilor tăi mai mult decât ale tale. Și suferi alături de ei când au o problemă greu de rezolvat, când sunt într-o situație pentru care nu ai o soluție imediată, suferi dacă vezi că unii se pierd, dar te și bucuri de realizările lor atunci când le au. Pentru că și ei simt acest atașa-ment al sufletului la bine și la rău, adesea mă răsplătesc simplu, cu îmbrățișări, sau, la clasele mici, obișnuiesc să îmi dedice mici de-sene lucrate cu migală și mult drag, pe care mi le oferă ca pe un dar de mare preț, spunând ino-cenți: „Doamna, v-am desenat o broscuță! Îmi place foarte mult, e pentru dumneavoastră!" Cele mai multe desene sunt inimioare care mai de care mai calde, de un roz/roșu intens, iar dacă se grăbesc sau nu se știu prea talentați la desen, scriu un scurt mesaj: „Vă iubesc, doamna!" Chiar și elevii de gimnaziu au acest obicei care mă face să zâmbesc și să mă simt un om important în viața lor – deschid brațele larg cum mă văd sau întreabă: „Pot să vin să vă îmbrățișez?" În momentele acelea dispar toate grijile și apare o stare de bine pe care eu, omul lui Dumnezeu care îmi place să cred că sunt, primesc de la micii

oameni ai lui Dumnezeu puterea de a merge mai departe, căci să fii profesor nu e deloc ușor și nu oricine poate! Un cadru didactic nu se poate gândi nici două minute la altceva, cu 20-30 de priviri atente, ațintite asupra sa. Este acolo doar al lor, doar pentru ei și nimic alt-ceva nu este mai important.

Lecția păcii

În ultima perioadă avem printre elevii noștri refugiați, nefe-ri-ciți, ca urmare a războiului din Ucraina. Majoritatea sunt copii blonzi, cu ochi albaștri, parcă-s îngeri, copii luminoși, frumoși, ju-căuși și repede adaptați – cei mai mici; resemnați, reticenți și melancolici – cei mai mari. Încerc să aflu despre ei cât de mult pot și aud că în țara lor nu se face religie la școală, dar în viața de familie credința creștină este trăită mai intens decât la noi... Le accentuez această idee elevilor mei, le spun să se pună în locul lor pentru a-i înțelege mai bine, nu pentru că ar avea nevoie, căci i-au asimilat foarte repede cu bunătatea inimii de copii, ci pentru a vedea motivul în plus pentru care trebuie să mulțu-meas-că lui Dumnezeu în rugăciunile lor, pacea. Deși au fost stin-gheriți de lipsa păcii, văd pe chipul lor un fel de pace care pare s-o fi adus cu ei, o armonie, o blândețe pe care o admir... sunt niște sentimente contradictorii, amestecate cu lecții pe care acești copii ni le oferă, văzându-i cum se străduiesc să înțeleagă ce au de făcut, să țină pasul cu ceilalți, chiar dacă nimeni nu pune presiune pe ei la școală.

Bătrânii noștri dragi

Îmi amintesc cu mare drag de copilăria mea simplă și curată, petrecută la bunicii materni, în munții Buzăului. Erau oamenii aceia pă-trunși de o evlavie profundă, pe care la vremea aceea nu o percepeam la adevărata ei valoare. Deși filmul „Omul lui Dumnezeu” l-am vizionat la vârstă adultă, îmi amintesc ca prin vis cum vorbeau ei, oamenii de atunci, de la țară, când unul era mai greu de cap sau mai neînțelegător: „Măi omul lui Dumnezeu, înțelege!” sau „...iartă!” În oricine vedeau pe omul lui Dumnezeu, ei, oameni fără prea multă carte, dar cu frică de Dumnezeu. Era lege că-n zilele de post bunica punea fasolea la fiert sau venea cu poala plină de urzici s-o pregătească delicios. Și ce turte ne făcea pe plită! Își raportau la Dumnezeu fiecare moment al vieții, așa cum ar trebui să facem și noi, cei atât de moderni, de tehnologizați, de preocupați... de confuzi, totodată!

Îmi amintesc cu nostalgie şi cât de cinstită era Duminica, ziua Domnului, acolo, într-un loc uitat de lume. Era ziua în care oamenii „se primeneau” pentru a merge la Sfânta Liturghie și mergeau pe jos, mult, căci biserica era foarte departe. La întoarcere, avea bunicul meu un chip luminos și era atât de mulțumit că a putut să facă acest drum lung, cu suișuri și coborâșuri, că mie îmi părea a fi dintr-o altă lume. O lume fără preocupări istovitoare, care te storc atât de mult de energie,

încât duminica nu mai mergi la slujbă, nu consideri potrivit să-ți dedici ziua – doar una din săptămână – lui Dumnezeu, care ți-a dat timpul să te bucuri de el! Bunicii mei dragi sunt de mult la Domnul, pășesc cu emoție de fiecare dată în casa bătrânească și simt că timpul se oprește-n loc sau măcar „curge” mai ușor, că timpul este mai mult acolo unde nu gonim să ne trăim obligațiile în aglo-me-rația ora-șului egoist, consumator de timp… simt că „Omul lui Dumnezeu” are acolo rădăcini adânci… Și revin la filmul în care „Omul lui Dumnezeu” a venit la oraș, în cinematograf, pentru că la Biserică nu mai e timp să fie căutat de mulți…

Nu am intenționat să fac o analiză a acestui film, dar am simțit că există o lucrare divină subtilă în lumea aceasta debusolată, care îmbină sacrul cu profanul și noul cu vechiul, într-o simbioză armonioasă, cum numai Atotputernicul ne poate oferi, iar aceasta ne dă forța să mergem, cu nădejde, mai departe, pentru a deveni și noi oameni ai lui Dumnezeu.

Citește și: Cum au perceput elevii filmul „Omul lui Dumnezeu” (I)

(Gina Viorica Emanoil este profesoară la Școala Gimnazială „General Eremia Grigorescu” din București)

ziarullumina.ro